

Червак-Смерічко О. Ю.

кандидат фізико-математичних наук, доцент,

Державний вищий навчальний заклад

«Ужгородський національний університет»

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-6891-7307>

СТАТИСТИЧНЕ ОЦІНЮВАННЯ СТРУКТУРНОЇ АДАПТАЦІЇ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ УКРАЇНИ ПІСЛЯ ПЕРЕНАПРАВЛЕННЯ ВІЙСЬКОВОГО ПДФО У 2021–2025 РОКАХ

У статті досліджено структурну адаптацію власних доходів місцевих бюджетів України після перенаправлення ПДФО з грошового забезпечення військовослужбовців до державного бюджету. На основі даних 2021–2025 років розмежовано валову компенсацію регуляторного шоку та його заміщення локально закріпленими податками. Розраховано коефіцієнти компенсації, індекс диверсифікації доходів і розрив між номінальним зростанням ресурсів та часткою місцевих бюджетів у доходах зведеного бюджету. Встановлено, що у 2024 році інші власні доходи номінально перекрили втрату ПДФО у 1,29 раза, тоді як місцеві податки компенсували лише 62,3 % шоку. Обґрунтовано феномен адаптивної централізації. Показано, що відновлення номінальних доходів не є тотожним зміцненню фінансової автономії громад. У 2025 році збереглося структурне розосередження доходної бази.

Ключові слова: місцеві бюджети, територіальні громади, фінансова стійкість, податкова автономія, ПДФО, місцеві податки, бюджетна децентралізація, структурна адаптація.

Olesya Chervak-Smerichko

State University "Uzhhorod National University"

STATISTICAL ASSESSMENT OF THE STRUCTURAL ADAPTATION OF UKRAINE'S LOCAL BUDGETS AFTER THE REALLOCATION OF MILITARY PERSONAL INCOME TAX IN 2021–2025

The article examines the structural adaptation of Ukraine's local budget revenues after the reallocation of personal income tax paid on the remuneration of military personnel to the state budget. The relevance of the study stems from the need to distinguish nominal revenue resilience from genuine local tax autonomy when a large revenue source is changed by a central-government decision. The empirical base covers 2021–2025 and combines official data on general-fund revenues excluding interbudgetary transfers, personal income tax, local taxes and fees, and the share of local budgets in consolidated budget revenues. The methodology is based on revenue decomposition, two compensation coefficients, a Herfindahl-type concentration measure with a complementary diversification index, and normalized indices of revenue dynamics and the relative fiscal weight of local budgets. The calculations show that in 2024 personal income tax revenues fell by UAH 31.9 billion, while non-PIT revenues increased by UAH 41.1 billion. The gross compensation coefficient therefore reached 1.29, indicating full nominal replacement of the observed PIT loss at the aggregate level. However, the increase in local taxes and fees compensated only 62.3 per cent of the shock; less than half of the compensating increase in non-PIT revenues was generated by locally anchored taxes. Revenue diversification improved markedly: the diversification index rose from 0.477 in 2022 to 0.577 in 2024 and remained relatively high at 0.566 in 2025. At the same time, the share of local budgets in consolidated budget revenues declined from 24.4 per cent in 2022 to 14.6 per cent in 2025, although general-fund own revenues increased from UAH 398.1 billion to UAH 514.1 billion. This divergence is interpreted as adaptive centralisation: the local level retains the capacity to rebuild nominal revenue flows while losing relative weight within the public finance system. A sensitivity test excluding the exceptional increase in Kyiv corporate profit tax reduces the gross compensation coefficient to approximately 0.97, demonstrating that aggregate full compensation is partly dependent on spatially concentrated regulatory effects. The practical value of the results lies in the justification of a multidimensional monitoring framework for intergovernmental fiscal policy and post-war decentralisation. The findings support a rule-based approach to PIT distribution, stronger property and land taxation, improved local tax administration, and compensation mechanisms that account for territorial exposure to wartime shocks rather than relying on aggregate revenue growth alone.

Keywords: local budgets, territorial communities, fiscal resilience, tax autonomy, personal income tax, local taxation, fiscal decentralisation, structural adaptation.

Постановка проблеми та її актуальність.

Повномасштабна війна змінила не лише обсяг, а й економічну природу ресурсів місцевого самоврядування. Найвиразніше це проявилось у ПДФО з грошового забезпечення військовослужбовців: у 2022–2023 роках він різко розширив доходи частини громад, хоча його приріст визначався передусім дислокацією військових частин та бюджетними правилами, а не продуктивністю локальної економіки. Законом України № 3428-IX відповідний ресурс було перенаправлено до державного бюджету для фінансування оборонних потреб [13]. Відтак 2024 рік став перевіркою здатності місцевих фінансів перебудувати доходну структуру після втрати значного закріпленого джерела.

Проблема полягає в неоднозначності самого поняття бюджетної стійкості. Якщо після вилучення окремого доходу сукупні надходження не скорочуються, агрегований показник фіксує адаптацію. Проте аналогічний результат може бути сформований розширенням місцевих податків, централізовано встановленими платежами, разовими надходженнями або регуляторними змінами, які не посилюють власну податкову спроможність громад. Тому для оцінювання наслідків реформи недостатньо порівняти підсумкові доходи до і після 2024 року; необхідно відокремити валову компенсацію втрати ПДФО від тієї її частини, що забезпечена локально закріпленою податковою базою.

Додатковий вимір формує зміна місця місцевих бюджетів у системі публічних фінансів. У 2025 році доходи їх загального фонду без трансфертів зросли до 514,1 млрд грн, але частка місцевого рівня у доходах зведеного бюджету без трансфертів знизилася до 14,6 % проти 24,4 % у 2022 році [12]. Поєднання номінального відновлення з відносною централізацією ресурсів ставить ширше питання: чи означає зростання доходів посилення децентралізації, якщо бюджетна вага місцевого рівня одночасно скорочується? Саме ця суперечність визначає дослідницьку постановку статті.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теорія фінансової стійкості місцевого рівня виходить із того, що шок не обов'язково веде до однакового результату: реакція залежить від внутрішніх можливостей, накопичених резервів та здатності інституцій змінювати бюджетну поведінку. У порівняльному дослідженні К. Барбери, М. Джонса, С. Корача, І. Салітерер та І. Стекколіні показано, що місцеві уряди застосовують різні конфігурації адаптації до фінансових обмежень [1, с. 670–697]. Для України цей підхід розвинуто у працях Ю. Маркуц і Ф. Роберто, які аналізують трансформацію бюджетування в умовах війни [2, с. 195–205], та В. Вакуленко, М. Сарджакомо і В. Клименко, які трактують місцеві

фінанси як складну адаптивну систему з неоднорідними територіальними наслідками [3, с. 206–216].

Українська емпірична література посилює податковий і просторовий виміри проблеми. Х. Патицька обґрунтовує ключову роль податкових доходів у фінансовій стійкості громад під час війни [4, с. 95–115]; М. Рабінович та співавтори моделюють бюджетну робастність місцевого самоврядування з урахуванням воєнних факторів [5, с. 16–39]. О. Шуст та співавтори пропонують методичний алгоритм оцінювання фінансової спроможності громад [6, с. 6–30], а І. Буртняк і М. Ходан показують територіальну асиметрію адаптації на прикладі Львова і Харкова [7]. Структурні параметри доходів місцевих бюджетів систематизовано також Г. Скрипник і В. Якименко [8]. В. Письменний і В. Рудан, досліджуючи методи управління фінансами територіальних громад у воєнний період, обґрунтовують необхідність адаптації фінансового планування, регулювання та контролю до нерівномірності ресурсних можливостей громад і завдань повоєнного відновлення [15].

Наявні дослідження переконливо описують стійкість, спроможність і адаптацію, однак недостатньо розмежовують якість компенсації конкретного регуляторного шоку. Для військового ПДФО важливо встановити не лише те, чи відновився сукупний ресурс, а й якою мірою втрата була заміщена місцевими податками, як змінилася концентрація доходів і чи супроводжувалася адаптація збереженням відносної бюджетної ваги місцевого рівня. Така прогалина потребує компактної системи відтворюваних статистичних показників, орієнтованих саме на структуру заміщення доходу.

Метою статті є статистичне оцінювання структурної адаптації власних доходів місцевих бюджетів України після перенаправлення військового ПДФО до державного бюджету та визначення співвідношення між валовою компенсацією шоку, диверсифікацією доходної бази і локально закріпленою податковою автономією у 2021–2025 роках. Для цього декомпозовано доходи загального фонду без трансфертів, розраховано два коефіцієнти компенсації, індекс диверсифікації, проведено тест чутливості та зіставлено номінальну динаміку ресурсів із часткою місцевих бюджетів у доходах зведеного бюджету. Перевіряються три припущення: повна валова компенсація не обов'язково означає повну локальну податкову компенсацію; вилучення військового ПДФО зменшує концентрацію доходів; відновлення номінальних ресурсів може поєднуватися зі зниженням відносної ваги місцевого рівня.

Виклад основного матеріалу дослідження. Емпіричну базу сформовано на офіційних та інституційно верифікованих даних за 2021–2025 роки.

Базовим агрегатом є доходи загального фонду місцевих бюджетів без міжбюджетних трансфертів, що дозволяє мінімізувати вплив субвенцій і дотацій. Для 2021–2023 років використано статистику місцевих податків і загального фонду, систематизовану в аналітиці децентралізації [9, 10]; для 2024 року – фактичні дані виконання місцевих бюджетів [11] та офіційне видання Міністерства фінансів «Бюджет України – 2024» [14]; для 2025 року – підсумкову аналітику місцевих бюджетів [12]. Показник B_i декомпозовано на ПДФО P_i , місцеві податки і збори L_i та інші доходи O_i , визначені як залишок:

$$B_i = P_i + L_i + O_i \quad (1)$$

Перший показник вимірює валову компенсацію шоку. Якщо після падіння ПДФО приріст усіх інших доходів дорівнює втраті цього податку, коефіцієнт K^G дорівнює одиниці; перевищення одиниці означає повну номінальну компенсацію на агрегованому рівні. Другий коефіцієнт K^L звужує чисельник до приросту місцевих податків і зборів і тим самим характеризує заміщення шоку ресурсом, безпосередньо пов'язаним із локальною податковою базою:

$$K^G = \frac{\Delta(B - P)}{|\Delta P|}, K^L = \frac{\Delta L}{|\Delta P|} \quad (2)$$

Структурну концентрацію оцінено за індексом Герфіндаля–Гіршмана для трьох укрупнених компонентів і комплементарним індексом диверсифікації D . Зростання D означає зниження домінування одного джерела, однак не тотожне автоматичному посиленню автономії, оскільки група інших доходів залишається неоднорідною. Комплементарний індекс визначено як $D_i = 1 - \text{HHI}_i$:

$$\text{HHI}_i = s_{P,i}^2 + s_{L,i}^2 + s_{O,i}^2$$

Результати декомпозиції наведено в табл. 1. У 2022 році доходи загального фонду без трансфертів зросли до 398,1 млрд грн, але їх концентрація посилювалася: частка ПДФО підвищилася до 68,4 %, а індекс диверсифікації знизився до 0,477. У 2023 році структура дещо розосередилася, однак ПДФО залишався домінуючим. Саме тому номінально високі доходи 2022–2023 років не можна безпосередньо

інтерпретувати як зміцнення внутрішньої податко-спроможності громад.

Повний річний ефект нового правила проявився у 2024 році. ПДФО скоротився на 31,9 млрд грн – з 289,4 до 257,5 млрд грн, тоді як сукупні доходи загального фонду без трансфертів зросли з 441,9 до 451,1 млрд грн [11]. Місцеві податки і збори збільшилися приблизно на 19,9 млрд грн, а інші доходи – на 21,2 млрд грн. У результаті Приріст інших власних доходів становив 41,1 млрд грн і перевищив спостережувану втрату ПДФО. Водночас частка ПДФО знизилася до 57,1 %, а індекс диверсифікації підвищився до 0,577 – максимального значення за аналізований період.

Структурний злам видно на рис. 1, де воєнна концентрація доходів навколо ПДФО у 2022 році змінюється помітним розосередженням у 2024 році. У 2025 році ПДФО частково відновив частку до 58,4 %, а D знизився до 0,566, проте структура залишалася менш концентрованою, ніж у 2022–2023 роках. Отже, зміна бюджетного правила справді супроводжувалася диверсифікацією, але питання автономії потребує окремої перевірки через джерела компенсації.

Розрахунки в табл. 2 показують принципову відмінність між двома видами компенсації. $K^G = 1,287$ означає, що на агрегованому рівні приріст інших власних доходів перекрив 128,7 % падіння ПДФО. Проте $K^L = 0,623$: приріст місцевих податків і зборів замінив лише 62,3 % шоку. Отже, менше половини валового компенсуючого приросту було сформовано локально закріпленими податками; решта припала на інші доходи. Саме розрив між 1,287 та 0,623 є центральним емпіричним результатом: номінальна стійкість місцевих бюджетів виявилася суттєво вищою, ніж приріст їх локальної податкової автономії.

Тест чутливості посилює цей висновок. У 2024 році надходження податку на прибуток підприємств до бюджету Києва істотно зросли, причому частина приросту була пов'язана зі зміною оподаткування банків [11]. Якщо у граничному сценарії вилучити з компенсуючого ресурсу всю

Таблиця 1

Структура доходів загального фонду місцевих бюджетів України без трансфертів у 2021–2025 роках

Рік	В, млрд грн	Р, млрд грн	Л, млрд грн	О, млрд грн	Р/В, %	Л/В, %	D
2021	352.0	212.2	90.0	49.8	60.3	25.6	0.551
2022	398.1	272.3	84.3	41.5	68.4	21.2	0.477
2023	441.9	289.4	100.0	52.5	65.5	22.6	0.506
2024	451.1	257.5	119.9	73.7	57.1	26.6	0.577
2025	514.1	300.3	135.3	78.5	58.4	26.3	0.566

Примітка: В – доходи загального фонду без трансфертів; Р – ПДФО; Л – місцеві податки і збори; О – інші доходи; D – індекс диверсифікації.

Джерело: розраховано авторкою за [10–12; 14]

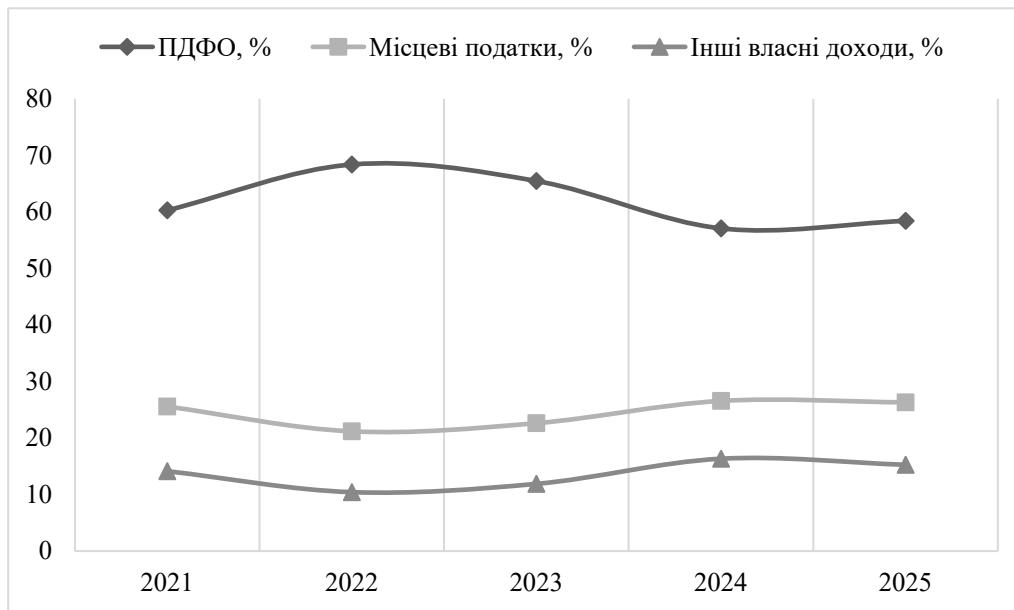

Рис. 1. Структура власних доходів місцевих бюджетів України у 2021–2025 роках, %

Джерело: побудовано авторкою за даними [10–12; 14]

Таблиця 2

Коефіцієнти структурної компенсації фіскального шоку 2024 року

Показник	Розрахунок	Значення	Інтерпретація
Зміна ПДФО, ΔP	257,5 – 289,4	–31,9 млрд грн	Спостережуваний масштаб втрати ПДФО
Приріст інших доходів	(451,1–257,5) – (441,9–289,4)	+41,1 млрд грн	Валовий компенсуючий ресурс
K^G	41,1 / 31,9	1,287	Номінально компенсовано 128,7 % втрати
K^L	19,9 / 31,9	0,623	Місцевими податками компенсовано 62,3 % втрати
Частка L у валовій компенсації	19,9 / 41,1	48,4 %	Менше половини приросту сформовано L
Сценарний K^G	(41,1 – 10,1) / 31,9	0,971	За жорсткої корекції повна компенсація зникає

Примітка: Сценарний тест вилучає 10,1 млрд грн приросту податку на прибуток підприємств у м. Києві та використовується лише для перевірки чутливості

Джерело: розраховано авторкою за [11; 14]

різницю 10,1 млрд грн між 2024 і 2023 роками, K^G зменшується приблизно до 0,97. Така корекція не є альтернативною оцінкою фактичних доходів, але демонструє, що висновок про повну компенсацію чутливий до просторово концентрованих і регуляторно зумовлених платежів. Агрегований національний підсумок може приховувати значно слабшу адаптацію більшості громад.

У 2025 році сукупний ресурс перейшов від фази компенсації до фази номінального відновлення: доходи загального фонду без трансфертів зросли до 514,1 млрд грн, ПДФО – приблизно до 300,3 млрд грн, місцеві податки і збори – до 135,3 млрд грн [12]. Із приросту доходів близько двох третин забезпечив ПДФО, тому структура частково повернулася до більшої залежності від цього податку. Водночас ре-

альна оцінка є стриманішою: аналітика 2025 року вказує, що після врахування інфляції власні доходи місцевого рівня все ще поступалися показнику 2021 року [12]. Отже, номінальна адаптація не дорівнює повному відновленню реального фіскального простору.

Найбільш показовим є зіставлення абсолютної та відносної динаміки. Якщо 2022 рік прийняти за 100, індекс власних доходів зростає до 129,1 у 2025 році, тоді як індекс частки місцевих бюджетів у доходах зведеного бюджету знижується приблизно до 59,8. Розходження двох траєкторій відображено на рис. 2. Воно не доводить причинного ефекту перенаправлення військового ПДФО, оскільки державні доходи одночасно змінювалися під впливом оборонного фінансування, міжнародної допомоги та інших подат-

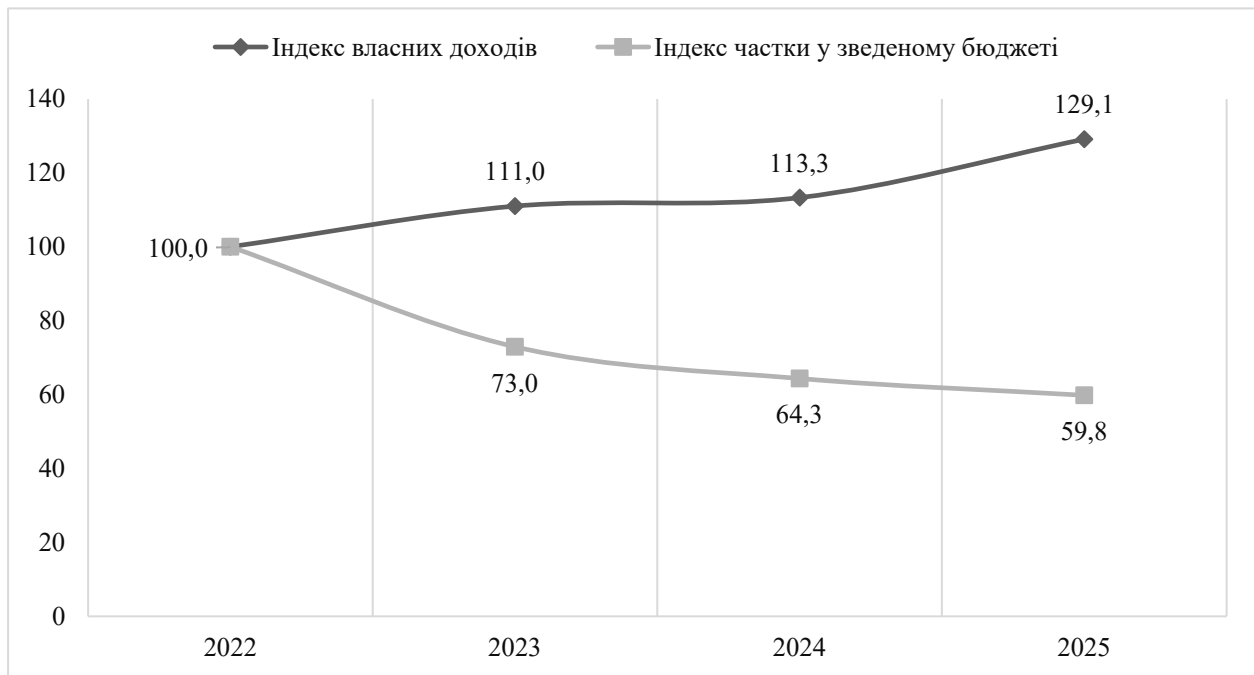

Рис. 2. Розходження між індексом власних доходів місцевих бюджетів та індексом їх частки у доходах зведеного бюджету, 2022 = 100

Джерело: розраховано та побудовано авторкою за [11–12]

кових рішень. Проте сам факт стійкого розриву фіксує зміну архітектури публічних фінансів: місцевий рівень відновлює номінальні потоки швидше, ніж відновлює свою частку в загальній системі.

У статті такий режим визначено як адаптивну централізацію. Його зміст полягає не у втраті місцевими бюджетами здатності функціонувати, а у поєднанні двох процесів: структурної перебудови і номінального нарощення власних доходів, з одного боку, та зменшення відносної фіскальної ваги місцевого рівня – з іншого. Термін має діагностичний, а не нормативний характер. Воєнна централізація ресурсів може бути виправданою оборонними потребами, однак для повоєнної моделі міжбюджетних відносин важливо розуміти, чи зберігає місцеве самоврядування достатній фінансовий простір для відновлення інфраструктури, підтримки підприємництва і співфінансування інвестиційних проєктів.

З отриманих результатів впливають чотири напрями політики. По-перше, повернення до довоєнної моделі ПДФО не повинно бути механічним: доцільною є формула, яка частково пов'язує зарахування податку з місцем проживання платника та фактичним навантаженням на місцеву інфраструктуру. По-друге, K^L показує обмеженість автономної компенсації, тому пріоритетом має стати не стільки підвищення ставок, скільки інвентаризація землі й нерухомості, синхронізація реєстрів, повнота податкової бази та цифрове адміністрування місцевих

платежів. По-третє, компенсаційні механізми мають враховувати територіально нерівномірні воєнні втрати населення, активів і податкової бази, а не лише річний приріст доходів. По-четверте, система моніторингу децентралізації повинна одночасно відстежувати реальну динаміку доходів, їх концентрацію, частку місцевих податків, трансфертну залежність і відносну вагу місцевих бюджетів у зведеному бюджеті.

Запропонований підхід має обмеження. Аналіз виконано на агрегованих національних даних; група інших доходів є неоднорідною; переважна частина показників номінальна; коефіцієнти компенсації є діагностичними, а не причинними оцінками. Тому результати не дозволяють стверджувати, що весь приріст місцевих податків був реакцією громад на втрату військового ПДФО. Наступним етапом має стати панельне дослідження громад із різною довоєнною експозицією до військового ПДФО із застосуванням різницево-різницевого дизайну або подієвого аналізу. Така постановка дозволить відокремити власне поведінкову адаптацію від інфляції, релокації бізнесу, регуляторних змін та інших воєнних факторів.

Висновки. Проведене дослідження показало, що перенаправлення військового ПДФО змінило не лише рівень, а й структуру доходної бази місцевих бюджетів. У 2024 році падіння ПДФО на 31,9 млрд грн було перекрыте приростом інших до-

ходів на 41,1 млрд грн, тому коефіцієнт валової компенсації становив 1,287. Водночас приріст місцевих податків і зборів компенсував лише 62,3 % втрати. Відтак агрегована бюджетна стійкість не може бути ототожнена з податковою автономією: повне відновлення підсумкового ресурсу може формуватися доходами, на які місцеве самоврядування має різний ступінь впливу.

Другий результат полягає у зменшенні концентрації доходів після регуляторного шоку. Індекс диверсифікації зріс з 0,477 у 2022 році до 0,577 у 2024 році і залишився на відносно високому рівні у 2025 році. Однак тест чутливості засвідчив залежність валової компенсації від великих просторово концентрованих платежів: за жорсткої корекції на приріст податку на прибуток підприємств у Києві K^G знижується приблизно до 0,97. Це підтверджує

необхідність переходу від загальнонаціональних агрегатів до панельного аналізу громад.

Третій результат – ідентифікація режиму адаптивної централізації. У 2022–2025 роках доходи загального фонду місцевих бюджетів без трансфертів зросли з 398,1 до 514,1 млрд грн, тоді як їх частка у доходах зведеного бюджету знизилася з 24,4 до 14,6 %. Для повоєнної бюджетної архітектури це означає, що оцінювання успішності децентралізації має спиратися не на один показник доходів, а на систему взаємопов'язаних метрик ресурсної стійкості, локальної податкової автономії, диверсифікації та відносної бюджетної ваги. Перспективи подальших досліджень пов'язані з причинним оцінюванням ефектів зміни правил ПДФО на рівні громад та визначенням факторів стійкого відновлення їх локальної податкової бази.

Література:

1. Barbera C., Jones M., Korac S., Saliterer I., Steccolini I. Governmental financial resilience under austerity in Austria, England and Italy: How do local governments cope with financial shocks? *Public Administration*. 2017. Vol. 95, No. 3. P. 670–697. DOI: <https://doi.org/10.1111/padm.12350>
2. Markuts Y., Roberto F. Emergency budgeting for resilience during the war. The case of Ukraine. *Public Money & Management*. 2025. Vol. 45, No. 3. P. 195–205. DOI: <https://doi.org/10.1080/09540962.2024.2407842>
3. Vakulenko V., Sargiacomo M., Klymenko V. Addressing complexity and planning for the uncertain: local finances in wartime Ukraine. *Public Money & Management*. 2025. Vol. 45, No. 3. P. 206–216. DOI: <https://doi.org/10.1080/09540962.2024.2374333>
4. Патицька Х. Фінансова стійкість територіальних громад під час війни: роль податкових доходів. *Фінанси України*. 2024. № 3. С. 95–115. DOI: <https://doi.org/10.33763/finukr2024.03.095>
5. Rabinovych M., Brik T., Piddubnyi I., Darkovich A., Savisko M., Hatsko V., Tytiuk S. Predicting budget robustness of Ukrainian local self-government during Russia's war against Ukraine. *East European Politics*. 2026. Vol. 42, No. 1. P. 16–39. DOI: <https://doi.org/10.1080/21599165.2024.2435817>
6. Шуст О. А., Варченко О. М., Крисанов Д. Ф. та ін. Фінансова спроможність територіальних громад України в умовах війни. *Економіка та управління АПК*. 2024. № 2 (193). С. 6–30. DOI: <https://doi.org/10.33245/2310-9262-2024-193-2-6-30>
7. Burtiak I., Khodan M. Fiscal resilience and adaptation of municipal finances during the war: an analysis of Lviv and Kharkiv. *Economy and Society*. 2025. No. 79. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-79-61>
8. Скрипник Г. О., Якименко В. П. Місцеві бюджети: сучасний стан та особливості формування. *Економіка та суспільство*. 2024. № 61. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-61-155>
9. Червак-Смерічко О. Ю. Статистичні методи аналізу стійкості економічної системи України в умовах воєнних викликів. *Наукові перспективи*. 2025. № 10 (64). С. 708–723. DOI: [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2025-10\(64\)-708-723](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2025-10(64)-708-723)
10. Адміністрування місцевих податків і зборів органами місцевого самоврядування: поточний стан та проблеми. Децентралізація. 2024. URL: <https://decentralization.gov.ua/news/18432> (дата звернення: 02.09.2026).
11. Оніщук І. Аналіз виконання місцевих бюджетів за 2024 рік. Децентралізація. 2025. URL: <https://decentralization.gov.ua/news/19387> (дата звернення: 02.09.2026).
12. Бюджети громад у 2025 році: стійкість, адаптація, розвиток. Децентралізація. 2026. URL: <https://decentralization.gov.ua/news/20555> (дата звернення: 02.09.2026).
13. Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо забезпечення підтримки обороноздатності держави та розвитку оборонно-промислового комплексу України : Закон України від 08.11.2023 № 3428-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3428-20> (дата звернення: 02.09.2026).
14. Міністерство фінансів України. Бюджет України – 2024. Київ, 2025. URL: <https://mof.gov.ua/storage/files/Badgef%20of%20Ukraine2024.pdf> (дата звернення: 02.09.2026).
15. Письменний В. В., Рудан В. Я. Методи управління фінансами територіальних громад в умовах російсько-української війни. *Економічний аналіз*. 2024. Т. 34. № 3. С. 351–363. DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2024.03.351>

References:

1. Barbera, C., Jones, M., Korac, S., Saliterer, I., & Steccolini, I. (2017). Governmental financial resilience under austerity in Austria, England and Italy: How do local governments cope with financial shocks? *Public Administration*, no. 95(3), pp. 670–697. DOI: <https://doi.org/10.1111/padm.12350>

2. Markuts, Y., & Roberto, F. (2025). Emergency budgeting for resilience during the war. The case of Ukraine. *Public Money & Management*, no. 45(3), pp. 195–205. DOI: <https://doi.org/10.1080/09540962.2024.2407842>
3. Vakulenko, V., Sargiacomo, M., & Klymenko, V. (2025). Addressing complexity and planning for the uncertain: Local finances in wartime Ukraine. *Public Money & Management*, no. 45(3), pp. 206–216. DOI: <https://doi.org/10.1080/09540962.2024.2374333>
4. Patytska, K. (2024). Financial resilience of territorial communities during war: The role of tax revenues. *Finance of Ukraine*, no. (3), pp. 95–115. DOI: <https://doi.org/10.33763/finukr2024.03.095>
5. Rabinovych, M., Brik, T., Piddubnyi, I., Darkovich, A., Savisko, M., Hatsko, V., & Tytiuk, S. (2026). Predicting budget robustness of Ukrainian local self-government during Russia's war against Ukraine. *East European Politics*, no. 42(1), pp. 16–39. DOI: <https://doi.org/10.1080/21599165.2024.2435817>
6. Shust, O. A., Varchenko, O. M., Krysanov, D. F., et al. (2024). Financial capacity of Ukraine territorial communities under the conditions of war. *Ekonomika ta upravlinnia APK*, no. 2(193), pp. 6–30. DOI: <https://doi.org/10.33245/2310-9262-2024-193-2-6-30>
7. Burtiak, I., & Khodan, M. (2025). Fiscal resilience and adaptation of municipal finances during the war: An analysis of Lviv and Kharkiv. *Economy and Society*, no. (79). DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-79-61>
8. Skrypnyk, H., & Yakymenko, V. (2024). Local budgets: Current state and features of formation. *Economy and Society*, no. (61). DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-61-155>
9. Chervak-Smerichko, O. (2025). Statistical methods for analysing the resilience of Ukraine's economic system under wartime challenges. *Naukovi perspektyvy*, no. 10(64), pp. 708–723. DOI: [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2025-10\(64\)-708-723](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2025-10(64)-708-723)
10. Decentralization. (2024). Administration of local taxes and fees by local self-government bodies: Current state and problems. Available at: <https://decentralization.gov.ua/news/18432>
11. Onyshchuk, I. (2025). Analysis of local budget execution for 2024. Decentralization. Available at: <https://decentralization.gov.ua/news/19387>
12. Decentralization. (2026). Community budgets in 2025: Resilience, adaptation, development. Available at: <https://decentralization.gov.ua/news/20555>
13. Verkhovna Rada of Ukraine. (2023). Law of Ukraine No. 3428-IX of 8 November 2023 on amendments to the Budget Code of Ukraine regarding support for state defence capability and development of the defence-industrial complex. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3428-20>
14. Ministry of Finance of Ukraine. (2025). Budget of Ukraine 2024. Available at: <https://mof.gov.ua/storage/files/Badgef%20of%20Ukraine2024.pdf>
15. Pysmennyi, V. V., & Rudan, V. Y. (2024). Methods of financial management in local communities under the conditions of the russian-Ukrainian war. *Economic Analysis*, no. 34(3), pp. 351–363. DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2024.03.351>

Дата надходження статті: 11.08.2026

Дата прийняття статті: 17.09.2026

Дата публікації статті: 07.10.2026